

igazgatója, könyvtári szakfelügyelő, aki kedvességével, szakmai tudásával, őszinte segítőkész szándékával pillanatok alatt meggyőződött arról, hogy érdemes továbbra is dolgozni.

A kistérségi központok létrejöttével bármilyen problémával fordulhatok a sárospataki Zrínyi Ilona Városi könyvtár munkatársaihoz. Szívesen segítenek. Ezért mindnyájuknak köszönet és hála.

Úgy érzem, a kiskönyvtárak léte tőlünk is függ, attól, hogy mennyire tudunk kapcsolatot teremteni másokkal, mennyire tudjuk az embereket meggyerni az olvasásnak, a könyvtár ügyének.

Komló Albertné

Balogh Béni Irodalmi Emlékhely az ózdi kistérségben*

Engedjék meg, hogy köszönetemet és elismerésemet fogalmazzam meg a mai rendezvény életre hívóinak, a település és az Ózdi Többcélú Kistérségi Társulás vezetőinek, valamint az ózdi Városi Könyvtár munkatársainak. Nehéz elfoglult-

ság nélkül megszólalnom e bensőséges ünnepségen, amikor – talán nem túlzás, ha azt mondom – a múlt értékeinek megőrzését kezdeményező, a jövő alapjainak lerakását támogató, élni akaró és jövőt látó közösség építi újra önmagát. Nekézseny település értékeinek megőrzése, a településhez kötődő, a magyar kultúra, a magyar szellemi élet ismert egyéniségei emlékének ápolása számomra azt sugallja, hogy ez a település büszke az itt élt és élő emberekre, s fontosnak tartja, hogy a múlt értékeinek megmutatása mellett a településen élők mindennapjaihoz is támaszt, segítséget, a közösségi élet egy olyan színterét adja, ahol új értékeket létrehozva találkozhat minden nemzedék.

A Települési Könyvtári Információs Pont és Balogh Béni Irodalmi Emlékhely létrejötte nem csak egy sikeres pályázat eredménye, de egy összefogáson, közös gondolkodáson és együttes cselekvésen alapuló újfajta értékrend nagyszerű példája. A Közkincs program támogatásával, de a település akaratából létrejött új intézmény, közösségi tér több szakember, szervezet és intézmény összefogásának és munkájának eredménye. Köszönet érte. Köszönet érte, hogy e hegyháti település nem feledkezik meg szülötteiről, büszkén és előrelátóan ápolja emléküket. A ma átadásra kerülő intézmény nem másnak, mint a magyar gyermekirodalom, szűkebb hazánk kiemelkedő mesemondójának és mondaköltőjének, a magyar történelem iránti szeretetet több évtizeden át ébren tartó tanárnak, a könyvtárosként is tevékenykedő Balogh Béni írónak állít méltó emléket.

84 évvel ezelőtt e településen született a könyvtárosok között igen tisztelt s a gyerekek körében rajongásig szeretett író, ki műveiben emléket állított e gyönyörű vidéknek, az itt élt embereknek, gyermekkorra meghatározó tájainak. Nekézseny, Sajószentpéter, Sárospatak, egy rövid ideig Miskolc, majd Budapest adott otthont az évtizedeken át publikáló írónak, aki az irodalmi indíttatást a sárospataki Református Tanítóképző falai között, a történelmi és irodalmi hagyományokban gazdag városban kapta. Írásait tizenkilenc éves kora óta közzölték folyóiratok, elbeszélései, mondái, meséi gyakran megjelen-

* Venyigéné Makrányi Margit, a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár igazgatója megnyitó beszéde az avatáson.

tek napilapok hasábjain. Az első komoly elismerést egy meseregény, a *Gyöngyhúrú citera* hozta meg számára, mely 1958-ban jelent meg. Ezt számos gyermekkönyv követte, hogy csak né-

hányra emlékeztessenek: 1971-ben jelent meg máig legnépszerűbb gyermekkönyve, az *Éleskővár kincse*. Regék, mondák, emlékek mélyéről életre kelt történetek elevenednek meg az *Omló bástyákon hulló csillagok*. A *rablólovagok aranyai* című könyvének lapjain. Mesekönyvei, mint *A hét oroszlán vára*, *A vadkörtefa királyfi* vagy a millenniumi ünnepekre készülve megjelent válogatott művei, mint a *Magyar regék és mondák* vagy a *Magyar királymondák* ott találhatók a könyvtárak, az ő munkásságát ismerő és tisztelő olvasók polcain. Írásai Szép Ernő, Kósa Csaba, Kolozsvári Grandpierre Emil műveinek társaságában olvashatók a *Királyi mesék* című kötetben. Önéletrajzi ihletésű regényei, mint a *Vadócok a Bükkben* vagy a *Szivárvány a Sajó felett* gyermekkorra élményeinek állítanak emléket. Munkája és hivatása ugyan elszólította e térségből, de szinte állandó vendége volt az itt élő embereknek. Fáradhatatlan kutatómunkája eredményeként művek sora született, mondáin, regéin, meseregényein keresztül nemzedékek sora ismerkedett meg a magyar történelemmel, vált rabjává az író humorának. Ő maga így vallott: „Mint nyugdíjas tanár végigjártam az antik világ mondaemlékeit, amiket látva még jobban megerősödött bennem az a kemény hivatástudat, hogy a magyar gyermekeket a hazaszeretetre, a szülőföldhöz való mélységes ragaszkodásra neveljem.” Ezt tette magyar-történelem szakos tanárként, íróként, mesemondóként, könyvtárosként. Ezt tette író-olvasó találkozók alkalmából találkozásként a könyvtárak falai közt olvasóival.

Ezek a találkozások számára rendkívül fontosak voltak, könyvtárosként magam is megtapasztaltam. Éppen ezért jó és felemelő érzés, hogy ma emléket állítva e nagyszerű embernek, egy olyan könyvtári közösségi helyet is avathatunk, mely tovább viheti az ő álmait, s olyan információs pont születhet, mely összeköt múltat és jövőt, segítve, egyengetve a ma élők életét.

Kívánom a település valamennyi lakójának, hogy őrizze és ápolja hagyományait, s nyisson kaput a jövőnek. Kívánok ehhez jó egészséget, lelkes segítőt és nem lankadó tenni akarást.

Venyigéné Makrányi Margit